

Franina i Jurina

- Jur.** Si Mijel Franino „Il Piccolo“ od tri setembra, ondi ćeš nać od tribunala od Treta, da je nezinski maestro de posta denuncijal gosp. dr. Metha.
- Fr.** Sen, i ja to ćul, ma mi se pari, da se tu vratja kuba.
- Jur.** Da bi bil melčul, bi mu bilo boje.
- Fr.** Ulje, ako je i grancivo, riva se zgor vode.
- Jur.** Nu, da bi direcion od poste pitala Nerzinci, koliko listi rakomandiranih pernese Miel val kuću . . .
- Fr.** Dosta, da jim poteje skuntin, dokle oči ne otvore.
- Jur.** Ja se ufan, da će brzo Nerzinci oči aprjel.
- Fr.** Ce i Romano?
- Jur.** Pusti njega, von ima bekarit skopel z bradavicami i z jajl, ima tabelu, na koj pite: Castra 4.140.
- Fr.** To će reć skopas po K 140.
- Jur.** To bi bilo dobro, da bi bil skopas, ma i ovcu i pruzas proda pod tim imenom.
- Fr.** A će nimaja veterinarija vav Nerzinah?
- Jur.** Kako ne! Fanat je veterinarij, bil se je diplomat vav Beču i njemu riendi, a ti ju ima, neka ju driš, do kada, to se neznuo.
- Fr.** Čuješ Jarino, Talijani reku: Il frutto maturo casca da solo; i meni se pari, da je već zrelo.

Razne primorske pjesli

† Dr. Ivan Benjavčić. U utorak ispuatio je svoju plemenitu dušu stari hrvatski borac i odličan rodoljub narodni zastupnik u hrvatskom saboru dr. Ivan Benjavčić, odvjetnik u Karlovcu. Poteznajina od glave do pete, vjeran svojim pravakim načelima od najranije mladosti do posljednjeg daha, dr. Ivan Benjavčić neustrasno je branio i svakom prilikom odvratno nastupao za prava Hrvatske i potlačenog hrvatskog naroda. Pokuoj Benjavčić osobito se kao prvi hrvatski rodoljub zanimao za naše prilike u Istri te znao shorom i tvorom pedupirati našu borbu proti našim neprijateljima, a bio je točnim predviđatnikom i poduprateljom našega lieta od početka.

Duboko se klanjajuć sjeni ćelik rodoljuba i odličnog otčbenika dra. Ivana Benjavčića, kličemo: Slava njegovoj uspomeni!

Državni sabor opet sazvan. Predjednićstvo državnog sabora pozivlje državne zastupnike k budućoj sjednici, koja će se obdržavati u Beču dne 21. oktobra u 11 sati prije podne. Na dvornom redu te sjednice javo sljedeći predmeti: potrebna razprava o finacijalnoj reformi (automobilni porez, totalizatorski i porez na oklade, porez na plemenata vina, nova glade poreza na rakiju i nova k osobnoj dohoditini).

Zar da se te kulture-meseli U presvjetljenom svijetu vriedi začelo, da je svijetom međunarodna ili internacionalna, da se njome svatko oboristili može, da ima sratko pravo, da ju uliva, da nje se divi, oponasati itd. U tu svrhu pazeje stalni uvjeti ili nekā međunarodna

pravila, kojih se valja svuda jednako držati. U galerijam, muzejim itd. možeš uz stalne uvjete animirati, preslikati ili preslikati najveće umjetničko djelo, kao što možeš na svakom pozorištu pjevati ili predstavljati opere, operete, tragedije, drame, veseloiigre itd. itd. u koliko nije od auktora inače određeno, i pošto si prema auktoru ili njegovu zamjeniku neke obveze izpunio.

To biva u ćitavom svijetu, samo nebiva medju potomcima dvieistogodišnje talijanske kulture u našim stranama. Evo dokaza.

Slovensko dramsko društvo u Tratu htjelo je dati u kazalistu u Narodnom Domu operu „Metuljek“ slavnog talijanskog skladatelja Puccini-a. Uprava kazališta obratila se na skladateljevog zastupnika u Italiji molbom, da njoj dozvoli davati rećenu operu. Stalna da će njoj dozvoliti stići, učinila je sve potrebne korake i vjilike troškove za što bolju provedbu opere, koja se imala pjevati u nedjelju. Za takove dozvole je u ćitavom svijetu stanovitā odšteta auktora, koju bi bilo i slovensko kazalište platilo. Znati valja, da se je tu operu pjevalo u hrvatskom jeziku u Zagrebu, u slovenskom Ljubljani, u ćeskom, poljskom jeziku itd.

Uprava slovenskog kazališta nije dakle mogla ni ćasak o tom podvojiti, da bi joj se bilo moglo e koje strane pjevanje rećene opere zaprećiti. Pa ipak se je dogodilo ono, čemu se nije ni u snu nadati mogla i što se ne događja nigdje u presvjetljenom svijetu.

Uprava slovenskog kazališta primila je naime u subotu, dan prije predstave od zastupnika talijanskog auktora u Tratu, pismenu obznanu, kojom joj se javlja, da se u Treća ne može pjevati rećenu operu u drugom jeziku, do i u talijanskom.

Svatko si može lakko pomisliti u kakvu je došla nepriliku uprava rećenog kazališta. Sva je pripravno za operu, raseljeni posilvi, učinjeni veliki troškovi, svi oćećuje napeto, da ćuje krasnu operu i u slovenskom jeziku — a kad tamo dođe u zadnji hip zabrana — i to takova zabrana, da je takovu jedino talijanska kamorra u Tratu izmisliti mogla. Nema bo dvojbe, da je ta kamorra upivala na skladateljevog zastupnika, da je izdao t. j. da je morao izdati gornju zabranu. Takova ćta ne događja se — kako rekosmo nigdje u svijetu. To je izum naših za nesreću susjeda. Ovo je povlasticā onih kamoraskih krugova, koji bi naš narod u Primorju htjeli molom ili silom odnaroditi, moralno i materijalno uništiti. Trećanska kamorra je malica za kamorru u Istri i na Gorickoj. Od nje i iz nje dolazi svako zlo za naš narod. Ona hoće da unasa medju druge narode pravjetu i slobodu, a kad tamo je baš ona nositeljica tame i tiranstva. Orāj ćin trā ćanste kamorra, koja se za porugu sasivlje liberalnom, kaće nam javo i oćie, što bi kamorru u Istri i na Gorickoj. Kod nas u Istri nje e njihov glavni središte u Puli, Poreću, Pisanu, Kopru itd. Ovi u Poreću nose zaslave, za koj je napleao krvaviim slovima: smrt u Istri svam, što nje talijansko i te da se kulture-nositi P fu j nesnaje!

Is Narodna Zajednica za Istru. U ćetrjak, dne 2. o. mj. obdržavala se je u općinskoj vijednici u Voloskom XVII. redovita mjesećna sjednica Centralnog odbora N. Z. z. I., kojoj je prisustvovalo 16 odbornika. Iz tajnikova izvještaja o društvenom djelovanju kroz mjesec rujan radimo sljedeće podatke: Društvo imade stroju pišarnu u Opatiji, koja posluje danomice od 5 do 7 sati na več. U toj se pišarni primilo kroz mjesec rujan 71 dopis a odprenilo ih se 70. Poslovni je odbor obdržavao svakog ćetrjaka svoje odboroko sjelo. „Narodna Zajednica za

Istru“ imade sada 10 svojih podružnica i to: u Voloskom-Opatiji, Veprinco, Lovranu, Matuljima, Rukavcu, Kastru, Zametu, Labinu, Malom Lošinju i Spodnjim Skoćljama. Ova posljednja se je uredila u mjesecu rujnu. Povrdjena su još pravila za podružnice: u Klani, Srdočima i Cresu, a nije bilo moguće konstituirati ih radi mjesanih pelika. Društvo imade do sada 42 svoja povjerenika u raznim mjestima Istre.

U društvenoj se je pišarni nastojalo u ovo zadnje doba nešto bolje i solidnije urediti naše poslovanje u namještanju naućnika u obrt i trgovinu kaošto u opće pisanje namještanja naših ljudi u razne urede i druge poslove. U ovom pogledu uredilo se je posebne tiskalice i knjige po uzoru takovog „Društva za namještanje naućnika u Zagrebu“. — Tu granu našeg poslovanja preuzeo je hvaljevrijedno na sebe naš odbornik g. ćetitelj Matetić. Imademo sada oko 16 prijavā za naućnike a dvojicu smo i prošlog mjeseca namjestili u posao, pa držimo, da će ova grana našega poslovanja biti jednom od najvažnijih i najkorisnijih za naš narod u Istri“. — (sljedn). —

Sa ćelješnicom Pula-Divaca. Predobro je već poznato, da slavno c. k. ravnateljstvo držav. željeznica u Tratu vrlo teško ili bolje nitako ne riješava opravdane zašbe, zahtjeva i želje našeg naroda. Premda su i naši zastupnici maloprosto u saboru o nekojim stvarima mo se obavuju kod istar. ćelješnićkih pruga na ćetu i nespravdu našeg naroda, ali to ravnateljstvo ostalo je i nadalje tvrdo i gluh.

Rad vlastitog interesa moralo bi to ravnateljstvo promijeniti natpise na spomenutoj pruzi, jer je ironija i ludo, da se n. pr. na pazinakoć staciji koči natpis „Mitterburg-Pisino“, kada prvo njemaćko ime ne uporedjivā nitko, dok hrvatskoga imena „Pazin“ nema ni traga. Znamo blađajeva, da je mnoge putnike savarano ovaj natpis, te su mislili, da se ne nalaze na pazinakoć staciji, već na kojoj drugoj. Prosljednji li se voćnjem po ovoj pruzi, to se samo ćta talijanska imena: Pignante, Rozzo itd., kao da se nalazi u kakvoj Kalabriji, dok u samim kolima vlika ćuješ hrvatski razgovor medju putnicima. S druge strane je valjda i slavnom ravnateljstvu poznato, da su sva mjesta na spomenutoj pruzi obitavana po našem narodu, te se na taj naćin ne samo kriš g 19. drš. temelj. zakona, već se lime neku sprdatinu ćini sa imenima našeg naroda.

Ne samo da to slav. ravnat. zapostavlja naš jezik gdjejed to može, nego danas moramo i tu prilubtu iznjeti, da kod nekjojih vliakova nema ni dovoljnih kola, te se naš narod trpa u kola kao mrvu ne gledaći jeli već mjestā ili nije. Mislimo — bez daljnog dokazivanja — da kad ćovjek plati voćnu kartu, ima pravo i na sjedalo, te valjda ne plati za stajanje.

Ćudno nam je, da se to vrlo ćesta događja i kod brzoviaka Pula-Divaca. Kada je već vlak u Puli napanjen, kako se onda može odrediti, da krene vlak bez da se pripokća noćih kola! Piću se ovih rećaka događiti nekoliko puta, da se je morao stojćeće većiti, a za vjerodostojnoć ovih tvrdnja mogu poslužiti i drugi putnici, koji su to doćivjeli. A znaće se događiti i to, kao što se je dogodilo pred nekoliko dana, da su u kola za priljeju strpali naše stijaše, pošto su druga kola bila već prenapunjena!

Mislimo, da to slavno ravnateljstvo, kad već se de da znaće za naš jezik, barem bi onda moralo imati više obćara sa našim narodom, kada joj puni blađajne. i neki zastupnici i općine bi morali ćeste nastupati, da se jednom promijenit ovo nespravdno stanje.

Sirite „Našu Slogu“.

Gospodarski viestnik.

Izložba voća u Rećkoj dolini. Kmetčke podružnice Trnovo, Prem, Košana i Vreme u susjednoj nam Kranjskoj priredile pod vodstvom Vremskog ćupnika veleć. gosp. Martina Skrajnc, koji imade za poljodjeljski napredak uopće a za gnać voćarstva svoje ćupe i okolice napose velike zasluće, u Bitnjah blizu stacije Killovc i izložbu voća.

Izložbu otvorilše spomenuti vriedni gosp. ćupnik kao predjednik izložbenog odbora u nedjelju dne 8. o. mj. iz sv. mise, koja se obdržavala pod milim nebom, na svetan naćin. te u prisutstvu g. dr. i zem. zastupnika komercijalnog savjetnika Povše, zemaljskog odbornika i dr. zastupnika grofa Barbo, više poljodjeljskih stručnjaka iz Kranjske i Primorskog i mnogobrojnog drugog pućanstva iz blizine i dalje, na svećani naćin. Opodne bijaše u goćilnici klubatir basket, na kojem imakoe osobito gosp. ćupnik Skrajnc i komercijalni savjetnik Povše krasne zdravice.

Poslić večeranje obdržavahu na izložbi vriedni voćarski stručnjaci g. Humek iz Ljubljane i Zdoišek iz Gema vrlo zanimiva predavanja o voćarstvu. Ova dva gospodina sa g. ćupnikom na ćelu, urediše takodjer i izložbu vrlo ukusno i poćučno, tako da mogu biti na nju ponositi.

Izloženo je voće upravo krasno sa ljepljivi bojami, tako da bi ćovjek mislio, da je to Majersko ili tirolsko voće.

Preporučamo našim Istrancima, osobito onim iz bližnjeg voloskog i podgradskog kotara, da si ogledaju ovu vrlo zanimivu izložbu, koja ostaje otvorena sve do nedjelje dne 12. o. mj. Tog sadnjeg dana izložbu obdržavali će poznati voćarski stručnjaci g. profesor Zdoišek i nadornik Humek vrlo zanimiva predavanja o voćarstvu oduosno o razstreljivanju zemlje. Našim ljudima može ova izložba i saće mnogo koristiti, jer će ih poućiti, kakove vredi voća treba da pomnoćavaju i nade za imati od voćarstva što veću korist, jer vredi voća, koje se na toj izložbi preporučaju za oćedaćoj predjelj, prikladne su većinom i za naše istarske prićike. Dakle svaki, kto može neka se potruditi buduću nedjelju na voćarsku izložbu u Bitnje, stacije Killovc na pruzi Rieka—Sv. Pazar u Kranjskoj. Tko bi si pak raćo liepo, sinog zimskog voća nabavio i na naše podnipošto na izložbu, neka se pismeno obrati na g. predjednika kmetijsko podružnice, veleć. gospodina Martina Skrajnc u Vremah kod Killovc (Kranjska).

F. Trampot.

Steckenpferd-
Lilienmilch-Sapun

od Bergmann & Co. Telenbau, Ateke
Jest jedini sapun koji svira kate od
mlećanih pjesa i sadržić lipu,
moćas i vjetro- pa. To se sa
ćuvstvom i slobodno sa slobodno saće
prećebito ćuvstvom.

Ćomad po 80 para ćobiva sa
ovim ćuvstvom, dragocijna i per-
fektivna.

Isto se prećebito Bergmannova
Lilienmilch-Sapun, kateć izvratno
ćuvstvo sa sjećevanje ruba sa
gospoć. Ćena u ćobavni po 70
para ćon. Ćobiva se po svatko.

PEKARNA
LJUDEVIT DEKLEVA
12 Ceste Karla br. 5 - Podrinje No Dama N.
**Prodaja svjećeg kruha
tri puta na dan.**

Direktna posilubā u ćem i u javno
izložbe.

Predaja svatovratnog braćea iz
najboljeg mlina po ćuvstvoj ćijeni.
Posilubā brza i ćobna.

Teško uciviljeni javljaju podpisani u svoje i u ime rodbine tužnu vijest, da je sinoć u 10^{1/2} sati naglo preminuo u Gospodinu njihov nezaboravni suprug, otac, brat, odnosno sin, nećak i svak, gosp.

Andrija Turak

kuće-pojednik i trgovac

u 45. godini svoga života.

Smrtni ostanci nepretaljenog pokojnika dignut će se sutra u četvrtak dne 9. t. mj. u 5 sati po podne iz kuće žalosti, Via degli Operai.

PULA, 8. listopada 1913.

Ivan Turak, otac Marija Turak, supruga Franje Turak, brat Ivan, Antun; Olga, Antonija i Marija, djeca i ostala rodbina.

Istarska Posujilnica u Puli priopćuje svojim zadrugarima i prijateljima da je član njene uprave gospodin

Andrija Turak

trgovac lijesom

prekasno zatečen neodoljivom bolešću svoju plemenitu dušu ispušio.

Sprovod mrtvog tijela na vječni počinak biti će danas u 5 sati popodne od kuće žalosti u Šijani (via Operai) do suštolne Crkve i od tamo na gradsko groblje.

PULA, 9. oktobra 1913.

Starešinstvo.

Najbolji osovni izvori

Jeffino perje za postelje!

1 kg sivo, dobro očihano 3 K; boje 2-40 K; prva vrst poljske 2-80 K; biele 4 K; biele, pakujane 5-10 K; 1 kg naj-bolje, kao snieg biele, očihane 6-40 K, 8 K; 1 kg pakujane, sivo 6 K, 7 K; biele 10 K; najbolje prane pakujane 12 K. Kod naručbe od 5 kg franko.

Gotovi kreveti

iz gvozd crvenog, plavog, bieleg ili žetog namirana. 1 pokrivač, 180 cm dug, 130 cm širok, sa 2 jastuka, svaki 50 cm dug, 60 cm širok, napunjen s novim, sivim, 100 cm širok 12, 14, 16 K; jastuci po 1, 3-30 i 4 K. Parove 500 cm dug, 120 cm širok 12, 14, 16, 17, 18, 21 K. Jastuci 90 cm dugi, 70 cm široki 4-10, 5-10, 5-10 K. Podperine od žetog gvozdna čamira 180 cm duga, 110 cm široka 11-16 i 14-20 K. — Sve što se posreduje počinje od 10 K franka. Roba se zamjenjuje ili uzimaće natrag franko; ako se ne dopadne vraća se novac. — Glasnik bezbedna i franka.

S. BENISCH, Dešenice, 762, Česka.

Anstro-hrv. parobrodarsko društvo na dionice u Punta.

Plovidbeni red počinje od 1. listopada do 31. prosinca t. g.

Redovite pruge po Kvarneru.

Punat-Krk-Glavotok-Malinska-Omišalj-Rieka svaki dan tamo i natrag.

Baška-Punat-Rieka svake srijede i subote tamo, petak i utorka natrag.

Rieka - Opatija - Lovran - Rab svaki petak tamo i natrag.

Rieka - Opatija - Beli - Krk - Punat - Baška - Rab - Lošinj - Lošinj mali (loka sv. Martin) - Ne- rezino svake srijede tamo, četvrtak natrag.

Rieka - Cirkvenica - Baška - Rab - Lošinj - Oškat - Lošinj mali svaki ponedjeljak tamo, utorka natrag.

Vrbak - Šib - Cirkvenica svaki dan tamo i na- trag, utorka produženje do Rieke.

Plovidbeni redovi badava i franko.

Glavno odpravništvo:

na Meci Riva Cristofora Colombo 4, te- lefon 1264, — u Opatiji na gatu u vlastitom kiosku, telefon 272.

Više kuća u Puli malih i ve- likih prodaju se od- mah uz povoljne cijene. — Upliti neka se dostave na uredništvo Nola.

SVOJ K SVOMU!

Tiskara i knjigevoznica

LAGINJA I DR.

Vlica Štalla, 1. PULA Vlica Štalla, 1.

Preporuča se za tiskarske, knjigevozne i galanterijske radnje. — Zbogom izvanjske politike i guma.

Imade u malih tabacima i knjige na p. u obilju, crivo, šibio, odvijanje, pouzdanost, bezvred- nost, izgovor, knjige, pisane za štampu, kao i sve potrebne i rjeđe potrebne.

Raspis natječaja.

Raspisuje se natječaj na mjesto općin- skog liječnika za mjestom općinu Punat sa sjelom u Punta.

Godišnja plaća je K 8000, te će liječnik dobiti stan u naravi.

Za liječenje bolesnika bira takse, fiksirane u § 8. 10 i 31. organičnog pravilnika.

Za liječenje bolesnika izvan okružja, od 2 km. od sjedišta pripada liječniku pristojba od 54 fl. po km. (tour-retour) u ime putovnog troška na nekoliko pu- tovima, a na kolima 40 fl. po km.

Zahlijeva se: usposobljenje u sveukup- nom liječništvu, austrijsko državljanstvo i poznavanje hrvatskog jezika.

Liječnik će držati ljekarnički ormar, ako mu to dozvoli politička oblast.

Cim općinski liječnik postigne definitiv- nost imade pravo na mirovinske doznake za sebe, udovicu i siročad poleg zakona od 12/VIII. 1907. br. 42. l. p. z.

Drugi uvjeti razvidni su u organičkom pravilniku u ovom uredu. Molbe u redu opremijene prima potpisano do 30 stu- denoga 1913.

Nastup je službe prema dogovoru, a najkasnije 1. veljače 1914.

Glavarstvo općine

PUNAT, dne 29. rujna 1913.

Nacelnik: N. Oršić.

Na

obročno isplaćivanje

Cijene bez utakmice!

Upravo pripravje za dođuđu jesensku i zimsku sezonu:

Odjela za gospodu

najnovije vrsti, engleska i bečka moda.

Ogrtači za gospodje

ukusni i vrlo elegantni.

Tkanine za gospodje

zadnja novost, u bogatom izboru.

Rubenina za gospodje

od najjednostavnije do najfinije

Pokrivala za postelju i stol,

- Posteljina i stolne rublje -

u velikom izboru i u raznim cijenama.

Sagovi za salon stol i pod

Zavjese

iz sukna, barčuna, platna, čipaka i lula.

Sters, Befans, Bris-Biss

kao što i sve dobitne stvari.

Baruch Rausch

ulica S. Felicita br. 4.

Dobro! Jeffino! Pravo!

- Jeffino česko -

PERJE

--- za krevete ---

5 kg. novo očihano K 5-60, boje K 12-

bielo pakujane očihano, 18- . . . 14-

kao snieg biele pakujane.

1100 očihano . . . 30- . . . 36-

Raznolije se franke posređuju.

Zamjenjuje se i prima natrag na sakladu torar. troškova.

BENISCH SACHSEL, Lohov. br. 259

pošta PULSKA, Česka.

Motor na plin 3 HP.

prodaje se odmah.

Uplitati u tiskari Laginja i dr.

Pula, ulica Štalla, 1.

Djelovi stroja

prodaja se pod staro željezo.

Upliti neka se upravo na papir- nicu Laginja i dr. Pula, ulica Štalla, 1.

1000 i tisude alika i raznih pred- meta za mehaniku i štampanje od- jele su u sponku, bojeje ra- znoje badava Jugoslavenska razpoređenica

R. Stormecki, Cefje, br. 214.

Splošna hranilnica u Trstu

osnovana po načelima štedioničkog regulativa od dne 2. septembra 1844., je počela poslovati

sa 1. oktobrom 1913.

Uredovne prostorije se nalaze u ulici Torre Bianca br. 41. — Uredovni satovi od 9—12 i od 3—5 p. p.

Kamatna razjera za uložke 4 po sto.

„Splošna hranilnica“ u Trstu jedini je slovenski zavod u Primorju, koji imade pravo primati uloge, za koje se nabijeva papilarna sigurnost.